

Последният българин

Малкото гробище беше съвсем накрая на селото. След него започваше стръмен баир, покрит със стари борове, които по една случайност бяха оцелели от циганите „дървари“.

Жълтото, мокро от дъжда, електрическо багерче, стоеше до дупката, готово да я запълни с лепкава пръст.

Погребвах баща си.

Татко завинаги щеше да потъне в тази черна яма, както и аз.

Бях сам. Мама вече не бе сред живите, а семейството и приятелите ми изчезнаха като претопено старо желязо. Разните мургави същества, които чакаха около мен, за да си вземат възнаграждението, нямаше как да ги считам за разбиращи ме хора.

Църквата на мегдана дълги години би камбаната за отиващите си от този свят българи, докато един ден просто замлъкна. Свещеникът вече нямаше за кого да пее и скоро властите започнаха кампания за предаването ѝ на друга вяра, която имаше по-голяма нужда от храм в селото.

Не намерих поп или някой, който да изрече няколко думи.

Само аз можех да кажа словата, които баща ми заслужаваше, но това беше безсмислено, защото нямаше кой да ги разбере.

Наведох глава, тихо заплаках и се опитах да не виждам нищо наоколо.

После багерчето зажува и бързо-бързо кофата му нахвърля черната пръст.

Имах още няколко мига за прощаване, а след това настойчиво ми бе показано, че трябва да плащам.

Бръкнах в джоба на протърканото си яке и без да поглеждам към гробарите, им подадох уговорената сума.

Това бяха последните ми пари. Всичките.

Слава богу, оставиха ме сам. Нямахме какво повече да се вземе от мен. Приклекнах край новия гроб и потънах в мъкмата си. Много исках да остана така завинаги, но бях стар и колената не ме държаха.

Болеше ме все повече и накрая не издържах. Оставих малкия букет от кокичета, който по една щастлива случайност бях успял да набера отнякъде, и си тръгнах.

Това беше.

Вървах към къщи, подпирайки се на грубия си бастун, докато заобикалях безбройните спонтанни сметища. Когато минавах край църквата, която скоро щеше да се превърне в нещо съвсем друго, погледнах нагоре към камбанарията ѝ за последен път.

Задъхвах се и затова спрях.

Едва след минута успях да продължа към любимата ми чешма в центъра.

Студената вода плискаше и ме караше да се усмихвам. Дори не чувах ужасните чалги, които кънтяха от някакви къщи. Около мен щъкаха създания, облечени с кичозни и лъскави шарени.

Те не искаха да ме забележат.

Аз тях също.

Селото просперираше. Населението видимо се увеличаваше.

Знаех, кого чакам. Предпочитам срещата да стане тук.

Електрическият двигател на модерния автомобил скоро замяука зад гърба ми и колата рязко спря.

– Мараба, българино! Помисли ли за това, което ти казах? А?

Обърнах се към мазния тип, който господарски се бе облегнал на отворения прозорец на скъпия си автомобил. В купето се виждаха ресни, кукли и цигания. Тези хора завинаги щяха да

си останат такива.

– Казвам се Константин! Константин Георгиев Константинов!

– Все едно! На кого му пука! Аз, пък, съм Али!

– Знам, кой си! – Али беше дете на някакви хора, докарани преди години от дълбините на Арабия. Беше невероятно, как тези пришълци чудесно се събраха с местните цигани и циганизиращите се българи.

– Кога ще пишем документите за къщата, българино?

– Не искам да я продавам! Няма къде да живея!

– За какво ти е! Такъв хубав имот, а само го похабяваш. Нали вече няма от твоите тук. Какво ще правиш сам? Защо не вземеш парите и не отидеш другаде?

– Няма къде да отида – отговорих смирено.

Единствената ми възможност бе, да се предам на социалните власти и те да поемат грижите за мен.

Милостива беше Европа към хората, които нямаха нищо! На мига щяха да ми осигурят място в старчески дом. От мен се искаше да проявя разбиране към тежките времена и да се съглася да бъда упоен в по-голямата част от времето. Така щях да имам по-малко нужди и можеше да се пести от оскъдния бюджет.

„Как, ние, хората от гордите и свободни европейски народи, позволихме такава свинщина да стане нещо приемливо. Докъде стигнахме!“ – мислех си аз. Никога нямаше да стана част от това. Духът ми, вярата ми във всичко българско, не ми позволяваха да продължа живота си така. А и това не беше живот.

„Никога!“

– Слушай, бай Константин! – мазно продължи Али, – днес ще ти предложи три хиляди евро за имота! Само днес! Утре ще говорим с теб по друг начин! И, знаеш, пак ще го дадеш, ама ще е без пари! Може и бой да има! Така, че помисли си, да не ста-

не късно!

И след това, без да си направи труда да изчака моя отговор, електромобилът с рязко свистене изхвърча нанякъде.

Безспорно, напълно им бях паднал в ръчичките. Можеха да правят каквото си искат с мен! Нямахше кой да ме защити. Властта беше тяхна.

Обаче забравяха, че човекът може да има гордост и предел. А, може би, просто не знаеха какво е това.

От центъра до къщи пътят беше доста стръмен. Щях да вървя между къщи, пълни с хора, които мразеха всичко, което съм и се наслаждаваха на факта, че са новите владетели на тези земи. Сигурно, щеше да има подигравки, а някое мургаво хлапе, можеше и камък да хвърли по мен.

Там, горе, беше моята Голгота. И аз трябваше да стигна до нея.

Едвам изкатерих баира! Добре, че ще е за последен път! Трябваша ми десетина минути, за да си поема въздух...

След това отворих вратата на мрачната семейна къща. В нея още миришеше на болестта на татко, а и всичко напомняше за лишенията ни.

Нямаше ток. Живеехме със скромната пенсия на баща ми, която едвам стигаше за храна и лекарства. От няколко месеца плащането на непосилните сметки не беше приоритет.

Слязох по стълбите до първия етаж, подпирайки се на стените. С удоволствие отворих шкафа с инструментите. Толкова много обичах нещо да майсторя или да поправам!

Там ме чакаха дебели гумени ръкавици.

„Милите ми! Толкова дълго време стоите тук! Ето, дойде времето!“

Грабнах старата брадва и в движение започнах да се подготвям за нещо, за което мечтаех от дълго време.

Целта ми бе омразното електрическо табло.

За секунди разруших този символ на гаврата и ограбването и докато около мен хвърчаха ярки електрически искри, свързах тока на къщата.

Тези работи ми се отдаваха!

Таково посегателство върху реда води директно в най-гадният затвор. Обаче намерението ми бе да не бъде тормозен повече.

Чух, как някъде в къщата, за пръв път от дълго време, работи компресорът на хладилника. Сигурно, светеха и крушки.

Отново бях в модерните времена.

Клатушкайки се на старите си болни крака, влязох обратно в дома си. Заключих всичко, което можеше да се заключва. Така щях да спечеля още няколко мига съществуване на този свят. Знаех какво е написал Вапцаров преди разстрела си.

Да, всяка секунда живот е ценна. Стига да е живот.

От толкова месеци няхах възможност да слушам любимата си музика. Заобикалящите ме чалги, които гърмяха навсякъде, само увеличаваха безграничната ми омраза. Животинското бе изяло разума и духовността.

Включих всичко, което можеше да се включи. Компютърът, уредбата, телевизорът оживяваха за последен път, за мен. Маркар и трудно, пръстите ми напипваха клавишите...

...По тонколониите в моята къща мощно загърмя музика, която нямаше нищо общо с чалгата. Стъклата вибрираха, а в умореното ми, все по-остаряващо тяло, набираще сила сладката тръпка на слушателя, преживял толкова много сливания с любимите си изпълнители.

Последният българин по тези места би си изпатил за тази си наглост. Сигурно орките чуваха моя тътен и вероятно, гневни, се събираха за саморазправа.

Нямаше да ме докопат!

Но, уви, оставаше ми съвсем малко време.

Бавно прекарвах ръка по рафта с книги, написани от баща ми. Те бяха прекрасни. Това беше България, такава, каквата си я представях.

В единия край имаше и няколко мои книги. Самотен и отчаян вопъл на един от последните българи.

Разтворих албума със снимки. Гледах майка си.

„Мамо! Какво стана с християнското ни смирение и търпение! Докъде ни докара! Просто изчезнахме безвъзвратно! Защо не се съпротивлявахме!“

Дълги години не вярвахме какво ни се готви. Пък и нали бяхме заедно с другите европейски народи. Мислехме, че сме силни и вечни.

А после разбрахме, че просто пречим.

Ние, европейците, бяхме единствените, които можехме да се противопоставим на модерното робство. Само ние имахме волята, духа и морала да измислим как да върнем свободата.

Затова трябваше да изчезнем и да бъдем заместени с лесни за управление примати.

Боже, колко лесно се подлъгахме! Там, където бе необходимо, търпението се налагаше с триумфа на консумацията, а там, където бе България – с мизерия, манипулации и страх.

И всичко лицемерно бе маскирано с красиви, морални човешки ценности. Демокрацията започна да поробва.

Тогава разбрахме, че смъртта ни идва. Сякаш от учебник по психология, преживяхме всички стадии на умирането си.

Първо бе шокът, последван от защитната реакция на отричането. Господи, как награбиха това ни чувство всички помагачи на господарите! Разни медийни оракули ни засипаха с успокоението, че това е пълна глупост.

След това дойде протестът ни. Бяхме объркани и се чудехме кого да проклинаме. Изместихме емоцията извън себе си, но, уви, не намерихме правилната цел. Гадовете нямаха националност или точно местообитание и прекрасно се бяха покрили.

После преминахме в третия етап – пазаренето. Пазарихме се с кого ли не – с Бога, със самите себе си, с господарите дори. А те вече не си правеха труда да се крият. Бяха недосегаеми.

Тогава дойде депресията. Тя продължи ужасно дълго и радваше скверните садистични души на победилите ни. Гаврата бе невъобразима. Само заради старите си родители не посегнах на живота си.

Петата част ми бе любимата.

Приемането. Неизбежността стана очевидна. Такива като мен се успокоиха. Оставиха ни кротко да гледаме в бъдещето си, кой колкото можеше да изкара. Практически бяхме унищожени. Милостта, която ни се проповядваше като норма на поведение, не ни се полагаше, дори и в този момент. Трябваше да приемем и мизерията си в изолация.

Но не бях последният. Някъде, по градовете все още имаше жалко малцинство от млади българчета, които отчаяно се бореха за живота си.

„Желяя ви успех. Дано успеете! И ако това случайно се случи, моля ви! Не проявявайте никаква милост! Само така ще имате шанс!“

Сепнах се. През прозореца видях как вече се събираше бандата, която трябваше да ме сложи на място. До двайсетина минути щяха да ми поискат сметка. Трябваше да направя важен избор.

Отворих едно от чекмеджетата и извадих пистолет. Бях си го купил от черния пазар преди много години. Все се надявах, че ще доживея до някаква революция.

Уви! Това бяха напразни илюзии. Сега имах петнайсет патрона, един от които, бе за мен.

Другият ми вариант бе здраво въже с клуп и много здрав папапет в къщата...

...Някой стоеше на прозореца. Един от селските котараци бе застанал на перваза, привлечен от музиката. Все още не бе забравил времената, когато това означаваше и парче кренвирш за него.

„Красива, пухкава гадинка! Сбогом, котарако!“ – дори успях и да се усмихна.

„Не мога да убия някого, просто така, без никакъв смисъл. Тези, които идват за мен, и те душа носят. Сигурно и деца имат. Те нямат вина, че взимат това, което им се дава. Това е толкова човешко. Мургавелите още не знаят, че тяхната Голгота тепърва предстои. Няма да стрелям по тези хора. Докато съм тук, има България. И аз няма да я позоря.“

Оставих пистолета. Изборът бе направен.

Имах право на последно желание.

То бе „Любов-Смърт“.

Точно това бях аз в този момент.

Развълнуван, се ровех в компютъра си, докато не захетя финалът на „Тристан и Изолда“ от Вагнер. Гласът на германската певица бе невероятен – като цял оркестър. Всеки път, когато слушах това старо изпълнение, умирах и аз, потънал в мрака на

прокълнатата любов.

Стоях и слушах собствената си смърт. В ръката си държах вѐжето и с цялото си същество мразех това, което трябваше да направя.

Последните ноти отлетяха някъде, завинаги.

Време беше за парапета...